

ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร พรรคก้าวไกล

เป็นผู้เสนอ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

เหตุผล

โดยที่การดำเนินนโยบายของรัฐบาลทั้งในอดีตและปัจจุบัน มักมีการมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ และโครงการตามนโยบายของรัฐบาลโดยให้หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการไปก่อน โดยรัฐบาลตกลงรับภาระชดเชยค่าใช้จ่ายนั้นในภายหลัง ซึ่งปรากฏว่ารัฐบาลมักไม่ชดเชยค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ครบถ้วนตามที่ได้ตกลงไว้กับหน่วยงานของรัฐ รวมไปถึงในหลายหน่วยงานของรัฐ มีการทำความตกลงกับกระทรวงการคลังและออกระเบียบเพื่อเก็บรักษาเงินรายได้ส่วนหนึ่งไว้เป็นเงินนอกงบประมาณโดยไม่นำส่งกระทรวงการคลัง เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นบ่อยครั้งจึงอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสี่ยงทางการคลังอันจะทำให้เกิดผลเสียอย่างร้ายแรงต่อรัฐในระยะยาว รวมถึงกระทบต่อการประเมินความคุ้มค่าและความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อความมั่นคงมีเสถียรภาพทางการเงิน การคลังของประเทศ และความเป็นอิสระของผู้ประกอบการในการดำเนินกิจการ จึงจำเป็นต้องมีการเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีผลเกี่ยวเนื่องกับความเสี่ยงทางการคลังต่อสาธารณะ เพื่อให้มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วินัยการเงินการคลังของรัฐ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงิน
การคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ภาระที่รัฐต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้าง
ทั้งหมดรวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้รายงานยอดคงค้างดังกล่าวต่อสาธารณะ ผ่าน
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงิน
การคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐให้นำมาฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง เว้นแต่
จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๖ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสี่ยงทางการคลัง ในวันสิ้นปีงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการเพื่อทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวต่อสาธารณะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของกระทรวงการคลัง

การจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๖ ความตกลงระหว่างหน่วยงานของรัฐกับกระทรวงการคลังที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเพื่อให้เงินนอกงบประมาณไม่ต้องฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง ให้ความตกลงนั้นสิ้นผลไป และให้นำเงินนอกงบประมาณนั้นฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลทั้งในอดีตและปัจจุบัน มักมีการมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ และโครงการตามนโยบายของรัฐบาลโดยให้หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการไปก่อน โดยรัฐบาลตกลงรับภาระชดเชยค่าใช้จ่ายนั้นในภายหลัง ซึ่งปรากฏว่ารัฐบาลมักไม่ชดเชยค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ครบถ้วนตามที่ได้ตกลงไว้กับหน่วยงานของรัฐ รวมไปถึงในหลายหน่วยงานของรัฐ มีการทำความตกลงกับกระทรวงการคลังและออกระเบียบเพื่อเก็บรักษาเงินรายได้ส่วนหนึ่งไว้เป็นเงินนอกงบประมาณโดยไม่นำส่งกระทรวงการคลัง เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นบ่อยครั้งจึงอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสี่ยงทางการคลังอันจะทำให้เกิดผลเสียอย่างร้ายแรงต่อรัฐในระยะยาว รวมถึงกระทบต่อการประเมินความคุ้มค่าและความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อความมั่นคงมีเสถียรภาพทางการเงิน การคลังของประเทศ และความเป็นอิสระของผู้ประกอบการในการดำเนินการกิจการ จึงจำเป็นต้องมีการเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีผลเกี่ยวเนื่องกับความเสี่ยงทางการคลังต่อสาธารณะ เพื่อให้มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการรายงานยอดคงค้างของภาระการชดเชยค่าใช้จ่ายของรัฐบาลตามมาตรา ๒๘ ต่อสาธารณะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ แก้ไขให้การยกเว้นไม่นำเงินนอกงบประมาณฝากไว้ที่กระทรวงการคลังกระทำได้เฉพาะกรณีที่มีกฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการเปิดเผยรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสี่ยงทางการคลังต่อสาธารณะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของกระทรวงการคลัง เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานดังกล่าวแล้ว (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้นำเงินนอกงบประมาณที่ไม่ได้ฝากไว้ที่กระทรวงการคลังด้วยเหตุแห่งการทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อนที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ มาฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๖)